

PUNAMUSTA LIEKKI

RADIKAALIVASEMMISTOLAINEN AIKAKAUSLEHTI

Nro 24

Julkaisija: TAIVO (www.taivo.org)
ISSN 3087-7105

Printtilehden tilaaminen: tilaukset.punamusta@proton.me
Uutisvinkit & korjauspyynnöt: punamusta.liekki@proton.me

Kesäkuu 2026

Toimitus: punamusta.liekki@proton.me

Vastaava päätoimittaja: Árpád Kovács

Lue netissä osoitteesta:

Toimitussihteeristö: Mirjami Rautio, Oskari Haapsamo

Kuvatoimitus ja taitto: Onni Storm

taivo.org/punamustal liekki

YHTEISÖLLINEN VIESTINTÄ ON OSA ALKUPERÄISKANSOJEN KAMPPAILUA

Kansojen itsemääräämisoikeudesta ja alkuperäiskansojen autonomiasta kirjoittaminen on Meksikossa vaarallista. Järjestöillä ja kollektiiveilla, kuten Suomessakin toimivalla Armadilla del Surilla, on tärkeä osa autonomisen viestinnän tukemisessa. Sivu 7

HAASTATTELU:

Tarratoimikunta nostaa esiin seksuaalivähemmistöjen oikeuksia Suviseuroissa

Punamusta Liekki haastatteli vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen Suviseuroissa toimivaa Tarratoimikunnan aktiivia ja asiantuntijaa. Sivu 10

UUTINEN: IWW KOULUTTI OULUSSA TYÖPAIKKAORGANISOITUMISTA

Industrial Workers of the World Suomi järjesti työpaikkaorganisoitumiseen keskittyneen koulutuksen kirjakahvila Tanssivassa Emmassa. Järjestäytymistä harjoiteltiin myös lautapelin muodossa. Sivu 4

OULUSSA MARSSITTIIN VAPPUNA

Liput liehuvat Oulun vappumarssista kootussa kuvareportaasissa. Sivu 3

ANALYYSI: KESKISARJAN RASISTINEN LUENTO JA PERUSSUOMALAISTEN POLIITTINEN STRATEGIA

Teemu Keskisarjan luento heitti bensaa rasististen puukotusten korventaman Oulun liekkeihin. Sivu 5

OULUSSA OSOITETTIIN MIELTÄ HALLITUSTA VASTAAN

Yhä useamman kaupunkilaisen mitta on tullut täyteen. Lue Liekistä se, mistä paikallismedia Kaleva jättää kertomatta. Sivu 3

Monkeriaan mietteitä: Hyvää työtä, paha työtä

Mitä voi tapahtua, kun ihminen revitään juuriltaan? Sivu 12

MIELIVALLATON: Kumouksellinen feminiinisyytyö purkaa patriarkaatin perustan
Feminiinisyyden, hoiva ja vastavuoroisuus voivat olla vallankumouksen voima. Sivu 14

PÄÄKIRJOITUS

ULKOPARLAMENTARISMISTA ANTIPARLAMENTARISMIIN

KESÄKUU

Jälleen jotkin vaalit lähestyvät ja media seuraa gallup-kyselyiden heilahduksia tiiviisti kuin kansakunnan kohtalonkamppailua konsanaan. Puolueiden kannatuskyselyistä tiedottaminen luo ihmisille mielikuvaa titaanien taistelusta, jonka seurauksena kaikki joko tuhoutuu tai lopultakin muuttuu paremmaksi. Kolme vuotta Orpo-Purran hallituksen alla huokaillut kansa odottaa vapahtajaa.

Puolueet esittelevät vimmatusti omia, näennäisiä erilaisia ratkaisujaan, joilla pyrkivät erottautumaan muista ja vakuuttamaan äänestäjät taakseen.

Kokoomuksen kannatuskärkenä on jo pitkään ollut velkaretoriikka, mutta jos asiaa tarkastelee vähän laajemmin, sama retoriikka näyttää velkajarrusta ulosjäämisen kautta muodostuvan käänteisesti myös vasemmistoliiton vaalikärjeksi.

Perussuomalaiset kritisoivat kovin sanoin vasemmistolaisten "identiteettipoliitikkaa", mutta samaan aikaan rakentavat omaa identiteettien varaan perustuvaa ohjelmaansa. Se näkyy erityisen vahvasti heidän uudessa logossaan ja siihen liittyvässä voikukkaretoriikassa, joka rakentuu yksinomaan kuvitellulle "suomalaisuusidentiteetille".

On hyvä muistaa, että näennäisistä eroista huolimatta vasemmalle kallistuvienkaan puolueiden ohjelmissa ei ole mitään sellaista, jonka kautta voitaisiin aloittaa merkittäviä muutoksia yhteiskunnassa. Vaaleihin osallistumisen kautta jopa SKP:n voi nähdä parlamentarisminkin vankina, koska se ei lainsäädännöllisistä syistä voi avoimesti haastaa hallitsevaa kansallisvaltion ja kapitalismin epäpyhää liittoumaa.

Ensinnäkään globalisaation seurauksena

päätöksiä ei tehdä Suomen parlamentissa; toiseksi kaiken parlamentaarisen toiminnan tarkoitus on ensisijaisesti ylläpitää nykyistä valtarakennetta eli itseään. Se merkitsee, ettei tämän järjestelmän kautta koskaan tulla tekemään päätöksiä, jotka vaarantaisivat nykyistä taloudellista tai poliittista valtaa.

Näistä näkökulmista huolimatta parlamentaristisen aktiivisuuden kritisoiminen herättää usein jopa radikaalivasemmistossa voimakkaan puolustusreaktion. Välittöminä vasta-argumentteina esitetään esimerkiksi, että on vasemmistoliitto sentään parempi kuin persut, ja että kyllä sillä on ihmisten elämään vaikutusta, kuka on hallituksessa.

Radikaalivasemmistoa laajemman vasemmiston piirissä argumentit parlamentarismipuolesta ovat vielä ohuempia. Argumenttina käytetään yleisesti lausahdusta, jonka mukaan ellet äänestä, et voi valittaa. Lausahdus on yhtä tyhjä kuin väite siitä, ettei makuasioista voisi kiistellä. Makuasioistahan nimenomaan voi kiistellä, sillä kuka hölmö nyt faktoista alkaa kiistelemään. Jos äänesi antamalla allekirjoitat vaalisysteemin, miksi valittaisit jälkikäteen?

Kukaan tuskin kiistää tosiasiaa, että parlamentarismi perustuu siihen, että ihmiset äänestävät. Näin ollen ei ole uskottavaa väittää, etteikö kansalainen omalla äänestämisesään ylläpitäisi tätä järjestelmää.

Tässä yhteydessä on syytä avata sitä, mikä on ulkoparlamentarismien ja antiparlamentarismien ero.

Suurin osa radikaalivasemmistosta toimii ulkoparlamentarismista käsin: valtaosa toiminnasta tapahtuu virallisen politiikan, toisin sanoen puoluepolitiikan ulkopuolella tai laitamilla,

esimerkiksi kansalaisaktiivismin tai järjestötoiminnan kautta. Ulkoparlamentaristinen toimintatapa ei kuitenkaan itsessään torju tai sulje pois parlamentarismia tai sen mukaista äänestyskäyttäytymistä, saati asetu sitä vastaan.

Antiparlamentarismi sen sijaan on näkemys, jonka mukaan parlamentarismi ei edusta demokratiaa kuin laimeana varjokuvana, eikä sen kautta siten milloinkaan pystytä saavuttamaan todellista, substantiaalista muutosta. Antiparlamentaristisesta näkökulmasta äänestäminen on yhtä absurdi ajatus kuin rasismien vastustaminen liittymällä Ku Klux Klanin riveihin.

Muistakaamme, että parlamentarismi on poliittisena järjestelmänä syntynyt ylläpitämään kapitalistista talousjärjestelmää. Siksi jokaisen olisi syytä kysyä, että ellet vastusta parlamentarismia, vastustatko lopulta kapitalismiakaan?

Monen näyttää olevan mahdoton kuvitella demokratiaa ilman parlamenttivaaleja ja niiden kautta valittua eduskuntaa ja hallitusta. Jopa radikaalivasemmiston piirissä kuulee ajattelua, jonka mukaan muunlaiset demokratian sovellukset kuten imperatiiviseen mandaattiin perustuva demokratia toimisi vain pienissä yhteisöissä. Tällaisen laiskan kunnianhimottuuden sijaan vasemmisto voisi hakea käytännön oppia ja inspiraatiota antiparlamentarismiin esimerkiksi zapatistiliikkeeltä, josta Punamustassa Liekissäkin on kirjoitettu lukuisassa numerossa.

Lopuksi on todettava, että siinä missä antikapitalismi on saavuttanut vasemmiston parissa vakaan jalansijan, on antiparlamentarismilla vastaavaan suosioon vielä valovuosien matka. Siinä on asiaa esiin tuovilla, kuten anarkisteilla, tehtävää.

Tämän numeron myötä Punamusta Liekki jää kesätauolle. Hyvää kesää kaikille lukijoille!

OULUN VAPPUMARSSI: “OIKEUKSISTA EI LUOVUTA! PERIKSI EI ANNETA!”

Tekstit: Mirjami Rautio Kuvat: @thigas.photo

Erisävyiset ja -kuvioiset punaliput liehuivat vasten toukokuista taivasta, kun Oulun vappumarssi kokoon-tui Otto Karhin puistoon. Puiston lehmusten silmut vielä uinailivat, mutta vappukansa kerääntyi runsaslukuisena marssimaan paremman elämän ja rauhan puolesta.

Marssilla kajahtanut huuto “Kädet pois köyhien taskuista! Ne ei selviä nytkään laskuista!” on muodostunut jo klassikoksi Orpo-Purran hallitusta kritisoivissa mielenosoituksissa Oulussa. Myös huudot Palestiinan puolesta kaikuivat vappumarssilla.

Marssille osallistui oululaisia sekä edustajia paikallisista järjestöistä, aktivistiryhmistä ja puolueista. Marssin järjesti laajapohjainen Oulun Vappumarssitoimikunta, kuten jo pitempään Oulussa on ollut käytäntönä.

Kylteissä ja banderolleissa vaadittiin loppua sodille ja sorrolle, vastustettiin kapiatalismia ja ydinasevarustelua sekä kannustettiin järjestäytymiseen ja yhteiseen kamppailuun.

Oulun vappumarssin kohokohtana on jo kolmena vuonna peräkkäin ollut kaupakeskus Valkeassa suurella marssijoiden joukolla ja rytmikärryn tiukasti tahdittamana laulettu Kansainvälinen. Tuttu viesti kansojen veljeydestä tuntui tänä vuonna erityisen vahvalta, ja marssijoiden silmissä näkyi kyneleitä.

Vappumarssin pääteipteenä oli tänä vuonna Mannerheimipuisto, jossa vietettiin Työväen vappua. Juhlassa puhuivat SDP:n, Vasemmistoliiton, SAK:n sekä Oulun Vappumarssitoimikunnan edustajat. Teltoilla oli tarjolla muun muassa hernekeittoa sekä munkkia ja simaa. Musiikista vastasi Tervakaupungin puhaltajat ja Liikkuva Laulureppu. Tapahtuman oli järjestänyt Oulun Työväenyhdistys.

IWW koulutti työpaikkaorganisoitumista Oulussa

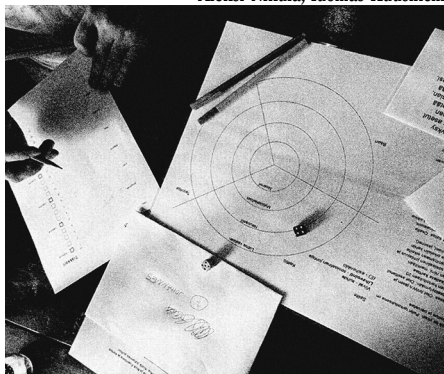
Punamusta Liekki

Industrial Workers of the World Suomi (IWW) järjesti työpaikkaorganisoitumiseen keskittyneen koulutuksen Kirjakahvila Tanssivassa Emmassa 4. toukokuuta. Illan aikana kuultiin alustukset IWW:n toiminnasta ja kokemuksia Oulussa toimivista työpaikkakomiteoista ja tehtiin käytännön harjoittelua.

Kouluttamassa olleet oululaiset IWW:n jäsenet pitivät tilaisuutta onnistuneena.

“Järjestimme koulutuksen ensimmäistä kertaa. Tämä oli myös meille hyvä tilaisuus kokeilla ja oppia”, kommentoi kouluttamassa ollut IWW:n jäsen.

Aleksi Nikula, Tuomas Kuusniemi

Peli edellyttää strategista päättelyä, mutta sisältää myös sattumaelementtejä, aivan kuin työpaikkakomitean perustaminen oikeassakin elämässä.

IWW Oulun kehittämä lautapeli *Organisoidu! Osa 1: sosiaalinen kartoitus* vihitettiin käyttöön koulutuksessa.

“Peli on kiinnostava ja hauska demonstraatio siitä, millaista työpaikkakartoituksen tekeminen on”, kommentoi peliä kehittämässä ollut IWW:n jäsen. “Pelaajat vaikuttivat innostuneilta ja toivon, että peli antoi välineitä ja rohkeutta lähteä suunnittelemaan työpaikkakomitean perustamista omalle työpaikalle.”

“Saa nähdä, milloin saadaan valmiiksi pelisarjan seuraava osa, joka varmaan tulee käsittelemään työyhteisön keskeisten kysymysten tunnistamista, niiden ympärille muodostuvan toimintasuunnitelman laatimista ja soveltuvien suoran toiminnan keinojen valitsemista”, jatkaa toinen peliä kehittämässä ollut IWW:n jäsen.

OULUSSA OSOITETTIIN MIELTÄ HALLITUSTA VASTAAN

Onni Storm

Hallituksen eroa vaativa Te puhuitte tein -liike järjesti mielenosoituksen Oulun keskustassa lauantaina 16. toukokuuta. Tilaisuuteen kuului puheita, huudatusta, ruokaa ja juomaa sekä helsinkiläisräppäri Sairas T:n ilmaiskeikka.

Rotuaarin aukiolle kokoontui tapahtumaan seuraamaan pienestä sateesta huolimatta runsas satapäinen joukko ihmisiä. Auki-
on näytöllä soi tavanomaisten mainosten sijaan videoita köyhyyteen valumisesta ja turvaverkkojen katoamisesta. Jotkut olivat paikalla tapahtuman lopussa esiintyvän räppäri Sairas T:n keikkaa varten, toiset osoittamassa mieltään ja kuuntelemassa puheita. Paikalla oli myös soppatykki, lämmintä juotavaa ja Vapauden Virkkaajien koju, josta paikallaolijat saattoivat halutesaan ostaa Crafts4Gazan käsitöitä.

Lavalta kuultiin puheita eri alojen asiantuntijoilta, ammattiyhdistysliikkeeltä sekä erityisesti vasemmistoliiton vaaliedokkailta. Puheiden välissä Rotuaarin lavan näytöltä soitettiin videoita, joissa kerrottiin hallituksen politiikan vaiku-

Onni Storm

Hallituksen eroa vaadittiin kyltein, puhein ja iskulausein.

tuksista tavallisiin ihmisiin. Viimeisenä järjestäytymiseen kannustavan ja reformismia vastustavan puheenvuoron piti toimintaryhmä TAIVO:n jäsen.

Vasemmistoliiton vahvasta läsnäolosta huolimatta Te puhuitte tein on julistautunut puoluepoliittisesti sitoutumattomaksi kansanliikkeeksi. Tempauksen nettisivuilla jopa kerrotaan, ettei toimintaa tulisi käyttää vaalimainontaan. Liikkeen päävaatimus on nykyisen hallituksen eroaminen.

Vaikka tapahtuma oli valmisteltu ja kalustettu viimeisen päälle, oli sen takana varsin pieni joukko ihmisiä. Suurimman osan järjestelyistä, hankinnoista ja viestinnästä teki ainoastaan yksi henkilö. Punamusta Liekki oli yhteydessä järjestäjänsä, joka esiintyy jutussa nimimerkillä MH.

Mielenosoitus onnistui MH:n mukaan odotettua paremmin. Lähipiirin kautta saadun tapahtumasuunnittelijan, ystävien ja muiden motivoituneiden vapaaehtoisten apu oli merkityksellistä. Viime hetken valmisteluissa mukana oli myös TAIVO:n aktiiveja. Tapahtumaan oli lisäksi palkattu muun muassa kuvaajat ja järjestyksenvalvonta.

Te puhutte tein -liike ei käytä ulkoista rahoitusta eikä toistaiseksi ole hankkinut rahankeräyslupaa mielenosoituksia tai muutakaan tarkoitusta varten. Käytännössä kaikki kulut hoidetaan vapaaehtoisten omista varoista ja yleensä kaupunkikohtaisesti vastuuhenkilöiden mukaan, kertoo MH.

MH on halukas jatkamaan yhteistyötä erilaisten järjestöjen, kansanliikkeiden sekä myös puolueiden kanssa, vaikkei hän itse ole kiinnostunut asettumaan ehdolle vaaleissa.

– Mielestäni yhteiskunnallinen tilanteemme vaatii monialaista aktivismia ja erinäisten samanhenkisten tahojen voimien yhdistämistä, eikä entistä pahempaa sirpaloitumista, MH korostaa.

KESKISARJAN LUENTO: RASISMIA RASISMIN HISTORIAN VARJOLLA

Jouko Jokisalo

Rasismia on kaikkialla ja ei missään. Tämä oli Perussuomalaisten puolueen varapuheenjohtaja ja kansanedustaja Teemu Keskisarjan motto Rasismin historiaa Suomessa -luennossa 27.4.2026 Oulun pääkirjastossa. Tilaisuus herätti huolestuneisuutta tilanteesta, jossa maahanmuuttajataustaiset eivät uskalla vapaasti liikkua kulttuuripääkaupungissa. ”Tämä on sydäntäsärkevää”, toteaa Oulun maahanmuuttajaneuvoston puheenjohtaja Holly Conolly nykytilanteesta^[1].

Maahanmuuttajien huolen taustalla ovat Oulussa sattuneet useat rasistiset puukotukset^[2], joista viimeisin tapahtui vain hiekan ennen Keskisarjan ilmoitettua luentoa, kun 34-vuotias mies yllättäen puukotti pakistanilaista opiskelijaa Saadia^[3].

Tuore puukotus sai oululaiset kysymään: ”Tapahtuuko tämä jälleen?” Pelko levisi maahanmuuttajataustien keskuudessa. ”Mietimme, onko meidän turvallista kävellä kadulla. Mietimme, voimmeko kasvattaa lapsiamme vielä täällä”, Oulun Pakistanin Kulttuuri -yhdistyksen puheenjohtaja Muhammad Muddasi Chaudhry tiivistä tuntojaan maahanmuuttajaneuvoston keskustelutilaisuudessa.^[4]

Keskisarja, rasismi ja perussuomalaisten poliittinen strategia

Keskisarja esiintyi ”räväkän” rasistisesti Ylen A-studiossa 27.8.2025. Ohjelmassa hän väitti rasismia tihkuen, että Suomeen tulevat maahanmuuttajat ovat ”heikkolaatuisia” ja totesi väestönvaihdon olevan tosiasia. Keskisarjan mukaan ”siivot, suomalaiset pidot muuttuvat kehitysmaalaiseksi, sikalaksi ja verilöylyksi. Siksi väestönvaihto sapettaa minua ja perussuomalaisia.”^[5]

Keskisarjan rasistisen esiintymisen taustalla on laskelmoitu poliittinen linjaus. Rasistinen esiintyminen televisiossa oli

jättipotti puolueen julkisuudelle.^[6] Puolueen kannatus on pudonnut pohjalukemiin Purran saksien leikatessa vähäraisilta ja pienituloisilta. Rasismin avulla puolue yrittää kääntää katseen leikkauspolitiikasta maahanmuuttokysymykseen.

Keskisarjan pseudotieteellinen teoria ja rasistinen puhe

Oulun pääkirjastossa järjestetyssä tilaisuuden alussa Teemu Keskisarja esitettiin historioitsijana ja lähteisiin tukeutuvana tutkijana. Keskisarjan esitys todisti toista.

“Rasismin avulla puolue yrittää kääntää katseen leikkauspolitiikasta maahanmuuttokysymykseen.”

Hänen luentonsa tarinalle ratkaisevaa oli sen alkumyytti. Keskisarjan mukaan Oulun ensimmäinen rasistinen rikos tapahtui noin 3000 vuotta eaa. Mitään arkeologista näyttöä kyseisestä tapahtumasta ei ole olemassa. Keskisarjan mukaan kyseessä oli kahden eri ryhmän välinen kiista hylkeenpyynnistä, jossa käytettiin väkivaltaa.

Keskisarjan saagassa kysymyksessä oli kamppailu elintilasta ja rasistinen rikos. Keskisarja ei määritellyt sitä, mitä hän tarkoittaa rasismilla. Rasismin määrittelemättä jättämisellä oli esityksen kannalta ratkaiseva merkitys. Se mahdollisti erilaisen ilmiöiden mielivaltaisen niputtamisen rasismin käsitteen alle ja väitteen, jonka mukaan rasismi on kaikkialla ja ei missään.

Luennossaan Keskisarja sivuutti tyystin biologisen rasismin, joka on teoria tai käsitys, jonka mukaan: 1) ihmiskunta

voidaan jakaa enemmän tai vähemmän selvästi erottuviin rotuihin ja nämä rodut eroavat toisistaan fyysisesti tai psyykkisesti, 2) nämä erot perustuvat perinnöllisiin ominaisuuksiin, jotka siirtyvät sukupolvesta sukupolveen ja 3) näiden erojen perusteella edellytetään tai rakennetaan arvohierarkia.

Perinteisen biologisiin eroihin perustuvan rasismin tavoite on alistamisen, sarron ja orjuuden oikeuttaminen ja uhrin ihmisarvon riistäminen. Se perustuu ajatukseen ”rodullisesti erilainen ja siten eriarvoinen”, vähempiarvoinen ja vaarallinen uhka.

Keskisarja ei maininnut myöskään kulttuurista rasismia. Tämä ei ole ihme, koska juuri siihen perustuu pitkälti perussuomalaisten piirissä viljelty puhe etnonationalismista ja ”Suomi suomalaisille” -vaatimus. Kulttuurisen rasismin perusajatus on, että erilaisuuden perustaksi esitetään ylittämättömät kulttuuriset erot. Tausta-ajattelu perustuu näkemykseen ”kulttuurisesti erilainen ja siten erillinen”, omaa kulttuuria uhkaava, vaarallinen. Tavoitteena on pois-sulkeminen. Se sisältää toisen ihmisarvon loukkauksen ja sen kiistämisen.

Keskisarjalle rasismi on ihmisen historian ominaisuus. Hänen esityksensä myötäilee kanadalaisen rasistisen psykologian professori J. Philippe Rushton (1943–2012) kirjassaan *Race, Evolution and Behaviour* (1995) esittämää väitettä, jonka mukaan ”rasismi ei tuhansiin vuosiin ollut sana, se oli elämäntapa”. Näin rasismista tulee normaali ihmisen ominaisuus, jolla lajin säilyminen varmistetaan.

Käsitys rasismin ikaikaisuudesta ja luonnollisuudesta on ollut oleellinen osa rasistisia ajatusrakennelmia ainakin siitä asti, kun ensimmäiseksi tieteelliseksi rasistiksi luonnehdittu anatomi Robert Knox (1791–1862) esitti ajatuksen rotutunteista 1800-luvun puolivälissä. Käsitys rasismin ylihistoriallisuudesta elää edelleen arkipäivän ajattelussa.

Jatkaa seuraavalla sivulla

Keskisarja tukeutui myös enemmän tai vähemmän geneettisen samanlaisuuden teoriaan (genetic similarity theory), jonka mukaan organismit, myös ihmiset organismeina, tunnistavat geneettisesti samankaltaiset yksilöt. Jos geenit pyrkivät turvaamaan lisääntymisensä, niille on edullista suojella sellaisten yksilöiden elämää ja lisääntymismahdollisuuksia, joilla on vastaavat geenit.

Tämä tukee teesiä, että rasismilla ja sille läheisillä ilmiöillä kuten muukalaisvihalla, olisi geneettinen perusta. Keskisarjan luennosta läpikuului näkemys, että kaikki kansat ja etniset tai sosiaaliset ryhmät vierastavat, vihaavat ja hyljeksivät muukalaisia ja ovat tehneet niin aina. Näin Keskisarja samaistaa rasismia sitä edeltäneisiin olemassaoleviin käyttäytymistapoihin (ksenofobia eli muukalaispelko, etnosentrismi ja endogamia eli sisäryhmävioliittisuus), jotka myöhemmässä vaiheessa edesauttoivat rasistisen ajattelun ja teorian kehittymistä sekä vaikuttavuutta^[7].

Ajatus rasismia ikaikaisuudesta ja luonnollisuudesta mahdollistaa myös sen, että sen syntyyn ja kehitykseen liittyviä historiallisia, yhteiskunnallisia, taloudellisia ja poliittisia syitä ei tarvitse analysoida. Ei tarvitse pohdita Euroopan valloitus- ja siirtomaapolitiikan sekä transatlanttisen orjakaupan ja orjuuden merkitystä rasististen rotuteorioiden ja rasistisen politiikan kehitykselle. Näin myös nykyinen kasvava sosiaalitaloudellinen eriarvoisuus yritetään selittää rasismilla.

Luennossaan Keskisarja ohitti myös kysymyksen siitä, kuinka selittää toisilleen vieraiden ryhmien ystävällinen ja toisinaan jopa epäitsekäs vuorovaikutus tai anti-rasismi. Vaikka erilaisten ihmisryhmien rinnakkaiselo ja 'toisen' rauhanomainen kohtaaminen eivät olekaan antaneet aineksia sankaritarinoihin tai edes ylittäneet historian uutiskynnystä, on niistä kuitenkin jäänyt runsaasti jälkiä: laajalti levinneitä tarinoita ja uskomuksia, kielestä toiseen lainattuja sanoja, kulttuurista toiseen kulkeutuneita tapoja, taitoja ja tietoja. Tällaisia jälkiä ei yleensä huomata tai haluta tulkita osoitukseksi ihmisten yhteenkuuluvuudesta. Mieluummin haetaan todisteita hylkimisestä, vihanpidosta ja taistelusta.

Poliisi oli vahvasti läsnä Keskisarjan luennolla.

Koska rasismia on kaikkialla ja ei missään, saattoi Keskisarja todeta, ettei hän usko tutkimustuloksiin suomalaisten rasismista: ”Suomi on maailman suvaitsevaisin maa”.

Luentonsa lopulla hän hyökkäsi Oulun Rasisminvastaista tukipistettä vastaan, joka hänen mielestään on osa ”antirasistista teollisuutta”^[8].

Keskisarja otti myös epäsuorasti kantaa Oulussa tapahtuneisiin puukotuksiin. Hän heijasti Powerpoint-esityksessään ohimennen aiheeseen liittyviä otsikoita Kalevasta. Tämän jälkeen hän näytti uutisotsikoita – muina miehinä – kahdestatoista maahanmuuttajataustaisten suorittamasta todellisesta tai väitetystä raiskauksesta.

Väestövaihtoteorian osalta hän tyytyi toteamaan sen olevan suomalaisen median, joka on ”Euroopan vilpillisin media”, tuotosta.

Bensaa liekkeihin

Keskisarjan luento osui hyvin tulehtuneeseen tilanteeseen ja oli kuin bensan heittämistä kulttuurikaupungin maahanmuuttajavastaiseen todellisuuteen. Huolestuneet oululaiset kysyivät Kalevassa: ”Miten on mahdollista, että rasistista kieltä arkipäiväistävä ja maahanmuuttajien ihmisarvoa säännöllisesti halventava henkilö, niin historioitsijana kuin poliitikkonakin, saa esitelmöidä julkisesti kaupunkimme kirjastossa?”^[9].

Ei ole ihme, että Keskisarjan luento kirjoitti vastareaktioita. Luentotilaisuudessa näihin reagoitiin vahvasti, kun kahden nuoren naishenkilön hiljainen protesti

luentosalissa sai aikaan poliisijoukon ryntäyksen saliin ennen luennon alkua.

Teemu Keskisarja sai pitää rasistisen luentonsa Oulun pääkirjastossa. Jorma Luhdan pääkirjastossa tapahtuvaa luontokuvaesitystä ”Luonnonmetsät ja muita metsiä - Suomen muuttuvista metsistä” varten Oulun kaupungin tapahtuma-aluepalvelut sen sijaan vaati ylimääräisiä järjestysmiehiä. Kuinka mielivaltaista linjaa Oulun tapahtuma-aluepalvelut toteuttavat antaessaan tiloja käyttöön?

Kirjoittaja on Euroopan historian dosentti ja käsitellyt rasismia muun muassa teoksessa Isaksson P, Jokisalo J. Kallonmittaajia ja skinejä - Rasismien aatehistoriaa. Umpihanki 2018.

Lähteet:

- [1] Kuukkanen, T ym. (15.5.2026). *Oulun maahanmuuttajien yhteisössä kysellään, millä alueilla on turvallista kulkea – puheenjohtaja: ”Sydäntäsärkevää”*. Yle.
- [2] Harjunmaa, J. (18.7.2025). *Perjantainen puukotus synkkää jatkumoa Oulussa viime aikoina tapahtuneille väkivallanteoille*. Kaleva
- [3] Salmela, R. (15.4.2026). *Tuntematon pyöräilijä puukotti kävelijää Raksilassa – Poliisi pyytää havaintoja*. Kaleva.
- [4] Pohjola, A. (26.4.2026). *Onko Oulu Kaikkien?* Kaleva.
- [5] Nissinen, E. (29.8.2025). *Kansanedustaja Teemu Keskisarjan maahanmuuttopuheista neljä rikosilmoitusta*. Yle.
- [6] Toivonen, T. (2.10.2025). *Analyyysi: Parran viestintästrategia toimii – PS:n kannatus nousi kunnolla*. Yle.
- [7] Isaksson, P. & Jokisalo, J. (2018). *Kallonmittaajia ja skinejä. Rasismien aatehistoria*. Umpihanki.
- [8] Suomen Uutiset. (14.2026). *Teemu Keskisarja: ”Antirasistinen teollisuus syntyi vaurastumisen myötä”*. Suomen Uutiset.
- [9] Hiekkapelto, K ym. (25.4.2026). *Oulusta oikeasti turvallinen ja yhdenvertainen – rasisminvastainen ohjelma ei näy käytännössä*. Kaleva. Kaleva.

Yhteisöllinen viestintä on osa alkuperäiskansojen kamppailua

Edna Bota Negra – La Armadilla del Sur

Yhteisöllisen viestinnän historia Meksikossa ja Abya Yalassa [alkuperäiskansojen Amerikoista käyttämä termi] alkoi kauan ennen sanomalehtiä, internetiä tai sosiaalista mediaa. Alkuperäiskansat kehittivät omat kollektiivisen viestinnän muotonsa voidakseen jakaa tärkeää tietoa yhteisöjen sisällä. Kellot, kaiuttimet, äänitorvet ja avoimet kokoukset palvelivat yhteisten töiden järjestämistä, uhkatilanteista varottamista ja yhteisön elämään vaikuttavista tärkeistä päätöksistä tiedottamista. Nämä viestintätavat eivät syntyneet kaupallisista syistä, vaan yhteisön tarpeista.

Meksikossa merkittävänä modernina yhteisötiedottamisen virstanpylväänä pidetään Radio Teocelon perustamista Veracruzissa; se on yksi maan ensimmäisistä yhteisöradioista. Vuodesta 1965 lähtien Radio Teocelo on raivannut tien maaseudun asukkaiden ja alkuperäiskansojen yhteisöille kertoa omalla äänellä tarpeistaan suurista mediamonopoleista välittämättä. Radioasema osoitti, että viestintä voi olla väline myös kansanvalistukselle, alueen puolustamiselle ja yhteisölliselle järjestäytymiselle.

Ajan myötä eri yhteisöradiot, vapaat tiedotusvälineet ja itsenäiset hankkeet kasvoivat myös useilla Abya Yalan alueilla. Monet näistä hankkeista syntyivät 1960- ja 1970-lukujen välisenä aikana Latiinalaisessa Amerikassa vaikuttaneiden sosiaalisten liikkeiden keskellä. Erilaiset vasemmistolaiset järjestöt, sissiliikkeet ja kansanliikkeet ymmärsivät, että viestintä on myös osa kamppailua. Suurten tiedotusvälineiden vaikeneminen valtion sortotoimista vaikutti siihen, että yhteisölehtiä, kansanradioita, tiedotusryhmiä ja muita kollektiivisia tapoja kertoa todellisuudesta alhaalta käsin syntyi yhä enemmän.

Monet näistä foorumeista ovat tukeneet alkuperäiskansojen, maaseudun asukkaiden ja kansanliikkeiden vastarinta- ja itsemää-

räämispyrkimyksiä. Toisin kuin kaupallinen journalismi, vapaat tiedotusvälineet toimivat yhteisöllisen työn, solidaarisuuden ja yhteisöverkostojen varassa. Niiden tehtävänä ei ole pelkästään tiedottaa, vaan myös vaalia kollektiivista muistia, tukea yhteiskunnallisia taisteluja ja vahvistaa alueellisia järjestäytymisprosesseja.

Näiden kokemusten joukosta erottuu erityisesti Zapatistien kansallisen vapautusarmeijan (EZLN) Tercios Compas-ryhmän työ. Tämä yhteisöllinen viestintähanke syntyi zapatistien riveistä ja dokumentoi tapaamisia, työskentelyä ja poliittisia pohdintoja itsenäisestä näkökulmasta. Sen työ rikkoo kaupallisen journalismin logiikkaa ja panostaa viestintään, joka rakentuu kollektiiviselle arvokkuudelle, vastarinnalle ja itsemääräämisoikeudelle.

Armadilla del Sur

Zapatistitoverit, LOS TERCIOS COMPAS -ryhmän jäsenet kertomassa toiminnastaan.

Korruption, väkivallan ja maakauppojen tutkiminen on vaarallista

Meksikossa toimittajan työ ja ihmisoikeuksien puolustaminen ovat erittäin vaarallista toimintaa. ARTICLE 19 Mé-

xico y Centroamérica -järjestön sekä Comunicación e Información de la Mujer A.C. (CIMAC) -järjestön mukaan Veracruz, Guerrero, Oaxaca, Chiapas, Michoacán, Tamaulipas, Sonora, Chihuahua ja Guanajuato ovat muuttuneet erityisen vaarallisiksi alueiksi toimittajille ja yhteisöviestijöille. Toimittajia uhkaavat murhat, kaappaukset, vainoaminen, digitaalinen valvonta sekä epäoikeudenmukaiset oikeudenkäynnit ja tekaistut syytteet.

Naistoimittajien osalta CIMAC on dokumentoinut myös sukupuolittunutta väkivaltaa sekä näiden perheisiin kohdistettuja uhkauksia ja vainoa. Monet toimittajat ovat joutuneet lähtemään kotiseudultaan tutkittuaan korruptiota, rikollisuutta tai ihmisoikeusrikkomuksia.

Erilaiset verkostot ja järjestöt, kuten Periodistas de a Pie, ARTICLE 19, CIMAC ja Reporteros Sin Fronteras (Toimittajat ilman rajoja) dokumentoivat toimittajiin, naispuolisiin viestijöihin ja yhteisömedioihin kohdistuvia hyökkäyksiä sekä tukevat niiden uhreja Meksikossa. ARTICLE 19 dokumentoi sananvapauden loukkauksia ja lehdistöön kohdistuvia hyökkäyksiä, kun taas CIMAC on tuonut esiin erityisesti naistoimittajiin kohdistuvaa väkivaltaa. Periodistas de a Pie puolestaan on rakentanut tukiverkostoja, koulutusta ja yhteistyöjournalismia eri puolille maata. Reporteros Sin Fronteras tiedottaa kansainvälisesti toimittajiin kohdistuvasta väkivallasta Meksikossa.

Muisto murhatuista toimittajista elää edelleen avoimena haavana kriittisen ja yhteisöllisen journalismin piirissä Meksikossa. Javier Valdez Cárdenas oli Ríodoce-viikkolehden perustaja, joka tunnettiin Sinaloa-alueen huumekaupan väkivallan dokumentoinnista; Regina Martínez oli Veracruzista kotoisin oleva toimittaja, joka tutki korruptiota ja poliittisen vallan ja rikollisverkostojen välisiä

yhteyksiä; toimittaja **Miroslava Breach** murhattiin Chihuahuan osavaltiossa dokumentoituun rikollisverkostojen ja poliittisten toimijoiden välisiä suhteita.

Myös valokuvaaja ja aktivisti **Rubén Espinosan** sekä monien naistoimittajien ja viestijöiden nimet ovat edelleen esillä; heidät on murhattu tai he ovat kadonneet eri puolilla maata. Heidän tarinansa osoittavat, että korruption, väkivallan ja maakauppojen tutkiminen on edelleen vaarallista toimintaa niille, jotka harjoittavat kriittistä journalismia Meksikossa.

Järjestöt ja solidaarisuusverkot tukevat vainottuja toimittajia ja vahvistavat taistelun ääniä

Vapaita ja yhteisöllisiä tiedotusvälineitä ahdistellaan, koska ne kyseenalaistavat usein virallisia kertomuksia ja tukevat prosesseja, jotka liittyvät alueiden puolustamiseen, kansojen itsemääräämisoikeuteen ja alkuperäiskansojen autonomiaan. Monet yhteisöradiot yrittävät selviytyä taloudellisessa epävarmuudessa, kriminaalisoinnin ja jatkuvien uhkien keskellä.

Tässä yhteydessä on ollut merkittävää Propuesta Cívican työ; kyseessä on järjestö, joka tukee toimittajia ja ihmisoikeusaktivisteja. Sen oikeudellista ja psykososiaalista tukea tarjoava työ on tuonut esiin erilaisia vainon muotoja, joita riippumattomat toimittajat, yhteisömedian edustajat ja maa-alueaktivistit kohtaavat.

On myös tärkeää mainita kansainvälinen tuki ja solidaarisuus, jota eurooppalaiset yhteisöt ovat osoittaneet Meksikon vastarintaliikkeille ja riippumattomalle journalismille. Yksi näistä on Taula per Mèxic, Espanjan Barcelonassa toimiva verkosto, joka perustettiin 11 vuotta sitten väkivallan kohteeksi joutuneiden yhteisöjen, toimittajien ja ihmisoikeusaktivistien tukemiseksi. Hyvän läpileikkauksen toiminnasta antaa vuonna 2025 julkaistu teos *Seguir contándolo. Crónica del programa Barcelona protege a periodistas de México*, joka dokumentoi tukitoimia meksikolaisten toimittajien tuke-

miseksi, auttamiseksi ja suojelemiseksi. Toimittajista, tutkijoista ja solidaarisista kollektiiveista koostuvan Taula per Mèxicin työ on vahvistanut siltoja Barcelonan ja Meksikon välillä ja tuonut Euroopan tietoisuuteen rakenteellisen väkivallan, jota kriittisen ja yhteisöllisen journalismin harjoittajat kohtaavat.

Samalla jatkumolla toimii ColectivArmadillxs Suomi, kollektiivinen verkosto, jolla on yli kahdenkymmenen vuoden kokemus yhteistyöstä Suomen ja Meksikon välillä. Kollektiivi on rakentanut solidaarisuuden siltoja alueiden järjestäytyneiden yhteisöjen, vastarintaliikkeiden ja kulttuuritilojen välille. Näkyvimpanä osoituksena yhteistyöstä on ollut yhteyden luominen zapatistiliikkeen Elämän matka -kiertueeseen vuonna 2021 sekä niihin eurooppalaisiin kaupunkeihin, joissa EZLN:n jäseniä vieraili kiertueen aikana.

Jo vuosia sitten erilaiset solidaarisuusverkot Suomessa ottivat vastaan zapatistidelegaatiota, jotka kiertelivät Eurooppaa keskustellakseen kollektiivien, yhteiskunnallisten liikkeiden ja itsenäisten järjestöjen kanssa. Osana tätä kollektiivista toimintaa ja tietoisuutta ColectivArmadillxs Suomi pitää yllä yhteyksiä autonomiansa ja maa-alueidensa

puolesta taistelevien ja uutta, yhteisöllistä elämäntapaa rakentavien välillä.

Tästä kollektiivisesta tilasta käsin on tehty yhteistyötä zapatistiliikkeeseen ja alueen muihin autonomisiin taisteluihin liittyvien vapaiden tiedotusvälineiden kanssa, kuten Promedios, Radio Pozol, Radio Zapatista, Tejemedixs ja Noticias de Abajo. Tämän kautta on tuotu esiin alkuperäiskansojen vastarintaa, autonomian prosesseja, pakkosiirtoja, yhteisöihin kohdistuvaa väkivaltaa ja ruohonjuuritasolta käsin tapahtuvaa kollektiivista organisointia.

Chiapasissa toimiva Promedios de Comunicación Comunitaria on tukenut audiovisuaalisia hankkeita ja zapatistiyhteisöihin sekä muihin alkuperäiskansoihin liittyvää yhteisökoulutusta. Radio Pozol ja Radio Zapatista ovat nousseet kansainvälisiksi kärjiksi, kun on kyse zapatistien itsehallintoon ja alkuperäiskansojen taisteluihin liittyvästä tiedottamisesta. Tejemedixs ja Noticias de Abajo puolestaan ovat auttaneet dokumentoimaan alueellisia konflikteja, yhteiskunnallista liikehdintää ja yhteisöllistä vastarintaa kriittisestä ja itsenäisestä näkökulmasta. Nämä tilat eivät ole vain tiedotusvälineitä, vaan myös keskustelun, oppimisen ja vuorovaikutuksen paikkoja.

Armadilla del Sur

Armadillxs haastattelee Zirahuenin kunnan asukkaita Michoacánissa, Meksikossa.

TARRATOIMIKUNTA NOSTAA ESIIN SEKSUAALI-VÄHEMMISTÖJEN OIKEUKSIA SUVISEUROISSA

- “Hengellisen väkivallan uhrien ääni jää usein kaikista hiljaisimmaksi”

Sini H.

Punamusta Liekki haastatteli vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen Suviseuroissa toimivaa Tarratoimikunnan aktiivia. Tarratoimikunta pyrkii nostamaan esiin herätysliikkeen sisäisiä ihmisoikeuskysymyksiä seksuaalisuuteen, sukupuoleen ja seksuaalioikeuksiin liittyen jakamalla Suviseurakentällä aiheeseen liittyviä tarroja. Erikoislääkäri, psykoterapeutti ja teologian tohtori **Peppi Sievers** kommentoi jutun lopussa uskonnollisen kontrollin vaikutusta yksilön hyvinvointiin.

Tarratoimikunnan aktiivi esiintyy haastattelussa nimellä Miikku.

Mikä on Tarratoimikunta?

Tarratoimikunta sai nykyisen muotonsa viime vuonna 2025. Pienimuotoista tarratoimikuntaa Suviseuroissa on ollut aikaisemminkin, mutta isossa mittakaavassa toiminta on keskittynyt viime vuoden suviseuroihin. Tarratoimikunnan tehtävä on teettää ja jakaa Suviseuroissa esimerkiksi seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksista sekä lisääntymis- ja seksuaalioikeuksista muistuttavia tarroja. Montaa meitä (tarratoimikuntalaista) motivoi toimintaan omat kokemukset vanhoillislestadiolaisessa yhteisössä. Organisoijia on ydinporukka, mutta mukana on tosi suuri joukko ihmisiä. Viime vuonna meillä oli noin 300 jakajaa ja saatiin 20 000 tarraa Suviseurakentälle jaettua. Tarratoimikunnan ympärille on muodostunut iso yhteisö.

Viime kesän Suviseurakentällä levitettiin muun muassa seksuaalivähemmistöjen oikeuksiin liittyviä tarroja.

Selittäisitkö vielä, mikä Suviseurat on, ja miksi Tarratoimikunta ajaa juuri näitä aiheita?

Suviseurat on vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen jokakesäinen kokoontuminen ja Pohjoismaiden suurin hengellinen tapahtuma. Nämä aiheet valikoituivat siksi, että ne tarvitsevat huomiota lestadiolaisessa yhteisössä. Käytännössä liikkeen virallinen opetus on hyvin rajoittavaa esimerkiksi seksuaalisuuden suhteen, eli esimerkiksi opetetaan, että homous on synti. Myös ehkäisyn käyttämistä pidetään syntinä, ja transihmisiä ei liikkeen kielessä tai puheessa ole ollenkaan olemassa.

Tarratoimikunta

Jumala rakastaa transihmisiä.

Tarratoimikunta pyrkii tekemään transihmiset näkyväksi lestadiolaisen liikkeen sisällä.

Miikku

Miten päädyit itse mukaan Tarratoimikuntaan?

Laitoin Tarratoimikunnalle Instagram-viestiä alkukevästä 2025 ja kerroin haluavani osallistua tarrojen levittämiseen. Minut lisättiin WhatsApp-ryhmään, ja siellä ryhmässä nousi idea omasta leiripaikasta Suviseuroissa. Koska minulla on aiemmin kokemusta esimerkiksi Palestiina- ja ympäristöaktivismista, niin ajattelin että osaan tällaisen organisointihomman ja päädyin organisoimaan leiripaikkaa. Ajauduin siis tähän mukaan ikään kuin huomaamatta, vaikka alun perin tarkoitus oli vain käväistä Suviseuroissa.

Tarratoimikunta oli viime vuonna paljon otsikoissa muun muassa aktivistien suviseuroissa kohtaaman häirinnän vuoksi. Millä mielellä olette Tarratoimikunnassa valmistautuneet ensi kesän Suviseuroihin?

No, vaikka häirintä oli tietysti ihan järkyttävää, niin se saattoi mahdollisesti avata monen liikkeeseen kuuluvan silmiä sille, että liikkeen toiseuttavalla suhtautumisella seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä kohtaan on oikeasti konkreettisia vaikutuksia. Toiseuttavan suhtautumisen aiheuttama empatiavaje, epäinhimillistäminen ja häirintä on vain se hengellisen väkivallan pyramidin huippu. Tänä vuonna tietysti jännittää, miten asiat menevät, mutta olemme tänä vuonna varautuneet henkisesti paremmin. Se, mitä me voimme tehdä, on rakentaa ja ylläpitää meidän omaa resilienssiä tämän häirinnän suhteen. Meidän oma rooli korostuu, kun Suviseuraorganisaatioon ei voinut viime vuonna luottaa tämän häirinnän torjumisessa.

Millainen vaikutus Tarratoimikunnalla on ollut vanhoillislestadiolaisessa yhteisöön?

Sitä on vielä tavallaan vaikea sanoa tässä vaiheessa. Paljon vastustusta ollaan saatu, mutta se puoli mikä somessa tai lehtijutuisakaan ei oikeastaan näy on se positiivinen vastaanotto mikä ollaan saatu liikkeen sisällä olevilta ihmisiltä. Meidän Instagram-yksityisviestit on täynnä ihmisiä, jotka kiittävät siitä että ollaan nostettu näitä aiheita esiin. Yhteisössä on mahdollisesti ollut paljon sellaista yksinäisyyttä ja kärsimystä näiden aiheiden ympärillä ja se on vihdoin tullut kuulluksi. Ylipäänsä liikkeen hierarkkinen rakenne, missä SRK:n (Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys) johto käytännössä sanelee mikä liikkeen virallinen linja on, hiljentää voimakkaasti moninaisia ääniä ja mielipiteitä yhteisössä. Mutta siinä mielessä on vaikea sanoa, että en ole itse ollut mukana yhteisössä pitkään aikaan.

Radikaalivasemmistolainen liike on Suomessa melko sekulaari, ja uskonnollisten liikkeiden sisäiset kysymykset jäävät usein vähemmälle keskustelulle. Mitä mieltä olet tästä ilmiöstä? Koetko, että radikaalivasemmistolainen liike voi edistää Tarratoimikunnan ajamia asioita ja mitä toivoisit radikaalivasemmistolaiselta liikkeeltä näihin teemoihin liittyen?

On ihan totta, että vasemmisto on Suomessa sekulaaria. Kapitalismissa erityisesti uskonnolliset instituutiot ovat kontrollin välineitä. Toisaalta on myös esimerkiksi uushenkisyyttä ja manifestointia ja muita menestysteologisia individualistisia suuntauksia, joissa ajatellaan, että yksilön vauraus tai menestys olisi seurausta omasta uskosta. Mutta mielestäni se, että uskonnolla on nyky-yhteiskunnassa tuollainen rooli ei tarkoita sitä, että se olisi totta kaikkien uskontojen kohdalla. Hengellisyden luonne ei ole sellainen, että se automaattisesti synnyttäisi kontrollia tai passivoisi ihmisiä. On historiallisesti ja maailmanlaajuisesti traditioita, missä Raamattua on luettu esimerkiksi feministisestä ja dekoloniaalisesta näkökulmasta. Esimerkiksi vapautusteologia 1960-luvulla Etelä-Amerikassa aktivoi ihmisiä taistelemaan sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta. Itseäni kiinnostaa se, miltä voisi näyttää terve vasemmistolainen hengellisyys, sellainen joka ei olisi passivoivaa vaan aktivoivaa. Terve hengellisyys voisi mahdollisesti luoda inhimillistä vastavoimaa kapitalismin kylmälle yltiörationaalisuudelle ja individualismille.

Radikaalivasemmistolaiselta toivoisin, että hän tutustuisi Tarratoimikunnan toimintaan ja kuuntelisi, mitä meillä ja muilla uskontoja sisältäpäin kritisoivilla aktivisteilla on sanottavaa. On tärkeää myös kiinnittää huomiota siihen, kenen äänet kuuluvat uskontoa kritisoitaessa, koska sosiaalisen kontrollin takia juuri hengellisen väkivallan uhrien ääni jää usein kaikista hiljaisimmaksi, kun asetus on se, että uskontoja kritisoidaan ulkoapäin ja puolustetaan sisältäpäin.

Erikoislääkäri, psykoterapeutti ja teologian tohtori Peppi Sievers kommentoi Punamustan Liekin haastattelemana Tarratoimikunnan esille nostamien aihepiirien vaikutusta liikkeen jäsenten psyykkiseen hyvinvointiin.

Kun ihminen kasvaa uskonnollisessa yhteisössä, jossa seksuaali- ja sukupuoli-identiteettiä kontrolloidaan voimakkaasti, miten se vaikuttaa ihmisen mieleen?

Tällaisen yhteisön osana olevalle ihmiselle on usein hyvin tärkeää, että yhteisö hyväksyy hänet omana itsenään. Jos näin ei tapahdu, kyllä se saattaa aiheuttaa aika pahoja mielenterveyden ongelmia, esimerkiksi ahdistusta, masennusta, häpeää ja syyllisyyttä, asioita joiden kanssa voi olla hyvin vaikea elää. Nämä asiat voivat aiheuttaa myös itsetuhoisuutta ja jotkut ovat varmasti ajautuneet jopa itsemurhaan. Jotkuthan tekevät sellaisia ratkaisuja, että lähtevät yhteisöstä, jotta voivat olla vapaasti omia itsejään.

Vanhoillislestadiolaisessa yhteisössä on näiden asioiden ympärillä oman kokemukseni mukaan todella voimakas puhumattomuuden kulttuuri. Jotkut elävät näiden asioiden kanssa koko elämänsä niin, että ne ovat täysin tabuja. Voiko tämä puhumattomuus vielä vaikuttaa entisestään siihen kokemukseen, että ei tule hyväksytyksi sellaisena kuin on?

Kyllähän tässä puhutaan kehityksellisestä traumasta, kun elää pitkään kokien että itseä on vaiennettu tai joutuu elämään

Tarratoimikunta

Tarratoimikunta haluaa nostaa esiin, että lukuisten raskauksien myötä etenkin perheenäitien henkinen ja fyysinen jaksaminen saattaa romahtaa.

ikään kuin kaapissa koko elämänsä aikana. Olisi tärkeää, että yhteisössä voitaisiin käydä avointa dialogia ja keskustella asioista vapaasti.

Ehkäisyn käyttämistä pidetään vanhoillislestadiolaisessa yhteisössä syntinä. Miten tämä voi vaikuttaa vanhempien tai lasten hyvinvointiin?

Olen kohdannut omassa työssäni paljon suurista sisarussarjoista tulleita ihmisiä, joilla ei ole ollut varsinaisesti yksilöllistä

suhdetta vanhempiinsa, koska lapsia on niin paljon. Myös huolehtijuuden puutetta voi olla, että joskus olen kuullut että on jonkun pienen kuivuneet kakat löytyneet lasten oleskeluhuoneesta kun kukaan ei ole niitä huomannut. Olisi hyvä, että pariskunta voisi keskustella ehkäisyasioista ja päättää niistä yhdessä ilman ulkoista kontrollia.

Nuorille opetetaan vanhoillislestadiolaisessa yhteisössä, että kaikenlainen seksuaalisuus ennen avioliittoa on syntiä ja esimerkiksi itsetyydytys on kiellettyä.

Miten tällainen opetus vaikuttaa nuoren seksuaalisuuden kehittymiseen?

Tuollaisessa tapauksessa ihminen voi kylä jäädä kovin vieraaksi itselleen ja siihen miltä oma keho tuntuu. Ajattelisin myös, että ennen avioliittoa olisi hyvä tuntea oma kumppani niin että tietää sopiiko toisilleen myös seksuaalisessa mielessä. Enkä tarkoita vain sellaista fyysistä, vaan myös emotionaalista läheisyyttä. Olisi kovin tärkeää, että näistäkin asioista voisi avoimesti keskustella.

Monkeriaan Mietteitä

Monkeriaan mietteitä -palstalla kriitikko Oskari Haapsamo ruotii paikallista kulttuuritarjontaa tavoitteenaan kannustaa lukijoita yhteiskuntakriittiseen reflektioon.

Hyvää työtä, paha työtä

ARVIO

Hyvää työtä
(Beau Travail)

Ranska, 1999

Ohjaus: Claire Denis

Yle Arenassa 30.6.2026 asti

Elokuvisaan ohjaaja Claire Denis kuvaa ympäristöstään eristettyjä ihmisiä vieraissa paikoissa. Djiboutiin, Ranskan entiseen siirtomaahan, sijoittuva *Hyvää työtä* ei ole poikkeus tästä.

Djiboutin karuja maisemia silmänkantamattomiin tarjoava, mereen päättävä aavikko Sahelin vyöhykkeellä on Djiboutissakin varttuneelle Denisille tuttu ympäristö, eikä kyseessä ole ohjaajan ainoa Saharan eteläpuoliseen Afrikkaan sijoittuva elokuva. Valtaosalle elokuvan Yle Arenasta katsovista tapahtumapaikka voisi kuitenkin yhtä hyvin olla Mars, joskin elokuvan maisemissa on aina asunut ihmisiä. Teoksen asetelmassa ulkopuolinen on val-

Kuvakaappaus elokuvasta Hyvää Työtä

koinen mies, jonka päämäärätöntä touhua paikalliset naiset katselevat etäisinä niin yökerhossa kuin aavikollakin.

“ON HYVIN TÄRKEÄÄ, ETTÄ LEGIOONASSA PYSYY KURI”

Hyvässä työssä kertomisen tapa ja sisältö sulautuvat yhteen, eikä elokuvan ytimessä ole va syvä vieraus ja vieraantumisen seurauksineen rajoitu vain fyysiseen ympäristöön, vaan myös sosiaaliin rakenteisiin, ihmisten välisiin suhteisiin ja yksilöihin itseensä.

Tarinan kuvaamalla muukalaislegioonalaisilla ei ole juuria. Paidatta hikoilevat lihaksikkaat miehet ovat Pavlovin koiria. Heidän päivänsä koostuvat ehdollistetuista, banaaleista rutiineista, jotka korvaavat ajattelemisen

tarpeen ja syrjäyttävät toimijuuden. Venäjänkielinen sotilas ei osaa vaatekappaleiden nimiä ranskaksi, mutta vaikuttaa pärjäävän joukon matkassa ongelmitta. “Vartio, pyykäys, silitys, vapaa-aika”, kuvaa elokuvan päähenkilö, ylivääpeli Galoup (Denis Lavant) kertojajäänenä toimivassa päiväkirjassaan.

Haikeassa päiväkirjassaan itseään täydelliseksi legioonalaiseksi kuvaava Galoup tunnustaa olevansa muutoin hylkiö: “Avuton elämässä, avuton siviilissä”. Koko Galoupin piiskaama puoliprikaati on jääne, muistutus menneen vääryyksistä ja osoitus niiden pysyvyydestä: Djibouti itsenäistyi Ranskan siirtomaavallasta 1970-luvulla, mutta maassa sijaitsee nykyisinkin Ranskan suuri sotilastukikohta osoituksena jälkikolonialismin kuristavasta otteesta.

Denis tutkailee elokuvassa äärimmäisen maskuliinista, pelkistä miehistä koostuvaa ympäristöä, jossa ylläpitävä, uusintava työ ja mielettömät, joskin mystisessä poeettisuudessaan modernin tanssin kaltaiset taisteluharjoitusrituaalit asettuvat samalle viivalle molempien ollessa alisteisia korkeammalle, armottoman kurin kasvot saavalle päämäärälle: taistelulle vihollista vastaan. Jos käsikirjoittajat Jean-Pol Fargeau ja Denis olisivat asettaneen riman matalalle, saattaisi elokuva keskittyä homoeroottiseen jännitteeseen, fasismien tunnetason kuvaamiseen tai armeijakulttuurin järjettömyyteen. Kaikki nämä ovat osa tarinan jännitteen rakentamista - legioonalaiset hikoilevat kiellettyä halua ja kaipuuta, sotilaskulttuuri absurdiutta ja kryptofasismia - mutta Denis etsii syvempää.

Tässä auttaa elokuvan epäkronologinen, usean aikatazon takaumina välahtelevä, unenomaisista katkelmista punottu visuaalinen ja symbolinen kuvasto yhdistyneenä Agnès Godardin intiimiin, Gustave Dorén puupiirroksien mieleen tuovaan kameratyöskentelyyn. Dialogi ja juoni ovat toissijaisia kuvan välittämään tunteeseen ja tunnelmaan nähden. Vuorosanoja ei juuri ole, tarina soljuu väräjävässä, impressionistisessa transsissa. Esteettisellä tasolla kaikki näyttää lumoavan kauniilta. Pinnanalainen todellisuus on rumaa, kun tyhjä, juuriltaan revityt, zombimaiset henkilöahmot ja jylhät maisemat toteuttavat jäykkää, mielettöntä, häikäisevää koreografiaansa Benjamin Brittenin mahtipontisen musiikin pauhatessa.

“JOKIN HAHMOTON UHKA KURISTI SYDÄNTÄNI”

Elokuvan tapahtumat lähtevät vyörymään eteenpäin, kun puoliprikaatiin saapuu uusi tulokas, Gilles Sentain (Grégoire Colin). Galoup kokee asemansa uhatuksi ja päättää toimia. Legioona on hänelle perhe, osastoa komentava, läpeensä kyllästynyt majuri (Michel Subor) isä. Loputon harjoittelu kuvitteellista vihollista vastaan on etsautunut Galoupin tajuntaan. Kun vihollista ei näe, täytyy pirus maalata seinälle. Sentainissa Galoup näkee ensimmäistä kertaa konkreettisen vihollisen.

Päiväkirjan kertojääni esittää yliväpelin ja uuden tulokkaan kohtaloiden kietoutuvan toisiinsa väijäämättä tuohon johtavana, shakespearelaisena romanttisena spiraalina, jonka fatalismi riistää toimijuuden rippeet myös valta-asemassa olevalta upseerilta - Macbethin noidan sanoin: Mun kihelmöipi peukalon’: Jotakin pahaa tuloss’ on.

Sentainin valikoituminen viholliseksi on sattumanvaraista, irrationaalista, pakonomaista. Taistelu kehystyy itsensä selittäväksi, manikealaiseksi hyvän ja pahan kamppailuksi, mutta jälleen kyseessä on pinnallinen fokus, joka katoaa Denisin katsoessa syvemmälle. Todelliset syyt tilanteen eskaloitumiselle johtuvat siitä, että hahmot osoittavat tunteita kuten empatiaa ja ajattelevat ja toimivat itsenäisesti. Tällaiselle ei legioonassa ole tilaa. Suurin vihollinen on inhimillisuus.

“ERÄS MIES LÄHTI RANSKASTA LIIAN PITKÄKSI AIKAA”

Lokerointia pakeneva Hyvää työtä sai alkunsa Ranskan kansallisen televisioyhtiön tilaustyönä aiheesta “vieraus”. Elokuvan keskeisin pohdinta liittyy yksilön liikkeeseen vierauden ja tuttuuden, juurettomuuden ja kuulumisen akseleilla.

Arkisessa vuorovaikutuksessa ihmisten välillä on paljon altruismia. Emme ole oman etumme maksimoimiseen pyrkiviä utilitaristisia laskukoneita, vaan meissä on syvään iskostunut taipumus auttaa apua tarvitsevia, olivat ne sitten kanssaihmisia tai takapihan pusikossa tuhisevia pikkunisäkkäitä. Edesmennyt David Graeber kutsui tätä toimintamallia arkipäivän kommunismiksi pienellä kalla. Kuuluminen, niin yhteisöön kuin paikkaankin, toimii arkipäivän kommunismia vahvistavana sosiaalisena, vuorovaikutuksellisenä liimana ja on yhteisöjen olemassaolon elinehto.

Alistavien valtarakenteiden luominen vaatii kuulumisen murskaamista ja joskus myös palasten uudelleen rakentamista niin sorretun kuin sortajankin kohdalla. Ääriesimerkkejä siitä, mitä tämä sorretun

osalta tarkoittaa, nähdään orjakaupassa, jossa orjan aseman ytimessä on äärimmäisen juuriltaan irti repiminen - sieppaaminen omasta yhteisöstä ja kuljettaminen toiseen kaukaiseen paikkaan, jossa sosiaalista verkostoa ei ole ja tavat ovat vieraat, jolloin orjasta tulee totaalisen ulkopuolinen - tai pakotetuissa väestönsiirroista Yhdysvalloissa, Neuvostoliitossa tai vaikkapa Palestiinassa.

Myös sortajan juurien on oltava katkonaisia, jotta sorto mahdollistuu. Meidän maailmassamme ihmisten välistä suoraa, luottamusta ja kuulumista rakentavaa kanssakäymistä suitsitaan pakotettujen välikäsien, kuten vuokranantajien, yritysten omistajien ja byrokraattien avulla, mutta myös syvemmillä kulttuurisilla taasoilla.

Hyvässä työssä sijoiltaan repimistä edustavat sotilaalliset, jäykän koreografiset rituaalit sekä toimijuuden ja ajattelun kieltäminen. Juurettomat hahmot ovat ihanteellisia koloniaalisen, patriarkaalisen järjestelmän ylläpitäjiä ja uhreja.

Instituutioiden tehtävänä on usein mahdollistaa uuden, säännellysti ja keinotekoisesti luodun identiteetin rakentaminen. Osa instituutioista, kuten psykiatrisen hoitojärjestelmä tai koululaitos, voivat tehdä niin tietyissä olosuhteissa, kun taas toiset, kuten kansallisvaltio tai sen asevoimat, pyrkivät tekemään niin poikkeuksetta. Suomalaisessa asepalveluksessa harjoitellaan ihmisten murhaamista, ja vaikka todellisessa sotatilanteessa moni varmasti ampuisi tarkoituksella ohitse, kokisi moni oikeutetuksi, niin puolin kuin toisin, toteuttaa käskyä ja tappaa vastapuolella olevia ihmisiä.

“EHKÄ VAPAAUS ALKAA KATUMUKSESTA”

Ensimmäisen perspektiivin takaumista koostuva, kertojaltaan epäluotettava elokuva ei tuo varmuutta päähenkilöidensä kohtaloista. Tarina antaa kuitenkin ymmärtää, että tie vapauteen on mahdollinen. Ekstaattinen päätöskohtaus vahvistaa sanoman.

Jatkuu seuraavalla sivulla

Identiteetin uudelleen rakentaminen mahdollistaa sen, että kenestä tahansa voi tulla sortaja. Se myös muistuttaa, kuinka valtaosa elokuvan Yle Arenasta katsovista on itse globaalilla skaalalla päätynyt sortajan asemaan riippumatta siitä, onko paikalli-

sella tasolla sortaja, sorretti vai molempia.

Yhteisön toimintakulttuuri voi myös purkaa ympäröivän hierarkkisen, koersiivisen todellisuuden pakottamaa roolia ja toimintaa. Moni radikaaliin, myös vasem-

mistoradikaaliin toimintaan päätyvä on elämän jollain tapaa murjoma, ryhmien-sä hylkäämä, juureton. Tehtäväksemme jää rakentaa yhteisöjemme maasta sel-laista, johon voi upottaa juuret ja jossa voi kasvaa kohti aurinkoa.

MIELIVALLATON

KUMOUKSELLINEN FEMINIINISYYS TYÖ PURKAA PATRIARKAATIN PERUSTAN

Mielivallaton-kolumnipalstalla Jiko Kylén tutkii vasemmistolaisen liikkeen heikkoja kohtia ja piileviä mahdollisuuksia tavoitteenaan kumouksellisen potentiaalin kahleita purkavan itsekritiikin vaaliminen.

Naiseuden muokkaamisen ja rakentamisen trendit kasvavat yhä suuremmaksi ja näkyvämmäksi bisnekseksi käsi kädessä kapitalismia ylläpitävän liberaalifeminismin kanssa. Naiseuden kanavoinnin kategoriat samaan aikaan lisääntyvät ja kaventuvat tarjoten itsekontrollointiohjeiden kokoelmia, joista jokaiselle löytyy omiin tarpeisiin sopivat mahdottomat mallit tavoiteltaviksi. Sosiaalisen median ulkonäkötrendit on helppo huomata kaupalliseksi huijaukseksi. Ne ovat kuitenkin vain jäävuoren huippu jokapäiväisestä näkymättömiin jäävästä sukupuolityöstä.

Sukupuolijärjestelmä rakentuu yksilöiden sukupuolityöstä

Sukupuoli kokonaisuudessaan voidaan ymmärtää työn muotona. Mieskeskeisessä yhteiskunnassamme on vain yksi sukupuoli, ja kaikki muu on ponnistelua vaativaa erottautumista siitä. Kaikki sukupuolet ovat jatkuvista teoista koostuvaa käytäntöä, mutta ei-maskuliinisten toiseutettujen sukupuolten tekeminen on vaikeampaa, kontrolloidumpaa ja siten näkyvämpää. Maskuliininen ja feminiininen sukupuolityö tuottavat toisensa kieltojen kautta - maskuliinista on olla toimimatta feminiinisesti ja feminiinistä on olla toimimatta maskuliinisesti. Käyttäytymisen, ulkonäön ja vuorovaikutuksen normit vaativat jatkuvaa sukupuolen tuottamista. Esimerkiksi miehille sallittua huolettomuutta ja välinpitämättömyyttä niin käyttäytymisessä kuin ulkonäössä paheksutaan naisten kohdalla itsensä laiminlyömisinä tai vastuuttomuutena. Samalla maskuliininen ulkonäkö on naisilla hyväksyttyä (ja seksualisoitua), kun taas feminiininen ulkonäkö on miehiltä niin kiellettyä, että jopa tietyn vaatekappaleen käyttäminen riittää naurunalaiseksi tekemiseen johtaen pahimmillaan väkivallan

uhkaan. Alemman, toisen sukupuolen ilmentäminen on mieskeskeisen yhteiskunnan todellinen uhka.

Sukupuolityö ei pelkisty yksilöiden itseoptimointiin vaan tapahtuu aina vuorovaikutuksessa. Hoiva, huolenpito, järjestelytyö, seksuaalinen ja emotionaalinen työ ovat vain muutama esimerkki naiseutta rakentavista käytännöistä. Feminismiksi brändätyt naiseustrendit keskittyvätkin seksuaalis-romanttisiin suhteisiin ja vallankäyttöön niiden sisällä. Siinä missä tradwife eli perinteisen vaimon trendi toimii vastareaktionä liberaalifeminismin, niin sanottu pimeän feminiinin (dark feminine) trendi kehottaa naisia vaalimaan vallankäyttöä, viljelystä ja rohkeutta hyläten kiltteyden, hoivan ja muiden miellyttämisen. Trendiä markkinoidaan tyrkyttämällä houkuttavilla ja pelottavilla otsikoilla varustettujen videoiden kautta naisille maksullisia oppaita siitä, kuinka saada miehet koukkuun olemalla vaikeasti tavoiteltava ja välinpitämätön. Alistumisen sijaan ihmissuhteiden tarkoituksella tulee saada toinen alistumaan. Miehet pysyvät siis edelleen miesten keskiöstä poistamisella brändätyn naiseuden ihanteen keskiössä, kun tavoitteeksi tu-

lee miesten kanssa vuorovaikuttamisesta kieltäytyminen tai ainakin sen tarkka valvonta ja optimointi.

Sukupuolen tuotantoprosessien haltuunotosta sukupuolen lakkauttamiseen

Pimeän feminiinin ihanteeseen liittyvät myös liberaalifeministien kannanotot siitä, miten mahtava maailma olisi, jos naiset ohjaisivat miehiin suuntaamansa ponnistelun sen sijaan uraansa tai niin sanottuun itsensä kehittämiseen. Kapitalismi hyötyy hallintalogiikasta, jossa yksilöiden tehtävä on jatkuvasti valvoa ja parantaa suoriutumistaan tuottavuuden maksimoimiseksi. Autonomian valheelliset narratiivit vakuuttavat henkilökohtaisen menestymisen edustavan taistelua patriarkaattia vastaan. Kyseinen taistelu jää tietysti muiden kuin miesten harteille, ja sukupuolet asetetaan yhä vahvemmin kaksijakoisesti vastakkain. Maskuliinisuuden ja feminiinisuuden rajojen venyttäminen ei riitä patriarkaatin synnyttämien ongelmien poistamiseen. Sukupuolityöstä kieltäytyminen ei ole sukupuolituneessa yhteiskunnassa kasvaneelle mahdollista.

Transviha ja anti-gender -ideologia syntyvät näkyväksi tehdyn ja omaksi otetun sukupuolityön uhasta. Transseksuaalinen marxismi käsittelee sukupuolen tuottavia prosesseja, jotka transitoituminen tekee näkyviksi ja määrittelee uudelleen (Lee, 2021). On vaikeaa kuvitella transitoitumista suurempaa omaehtoista itsensä muuttamisen ja tuottamisen prosessia. Transitoituminen on äärimmäistä toimijuuden omaksi ottamista, koska sukupuoli on syntymästä asti pakotettu ja luonnollisena iskostettu instituutio, jonka rikkominen opitaan mahdolliseksi - siis hyvin samalla tavalla kuin kapitalismi opitaan. Kommunismiin siirtyminen on täten kollektiivista transitoitumista ja sen myötä sukupuolen abolitionismia eli lakkauttamista (Lee, 2021).

Sosialismin rakentaminen vaatii universaalia feminiinisyyttä

Käsitys sukupuolesta työnä tekee näkyväksi sukupuolen pysymättömyyden - ei pelkästään yksilöiden vaan koko sukupuolen tuotantojärjestelmän tasolla. Tällöin voimme tarkastella potentiaalista valtaamme työprosessin subjekteina sekä sukupuolen tuotannon uudelleenjärjestämisen mahdollisuuksia. Abolitionismi ei ole sortavan järjes-

telmän yhtäkkistä murskaamista vaan sen tarpeettomaksi, tyhjäksi ja lopulta olemattomaksi tekemistä joltain uutta rakentavan (sukupuoli)työn kautta. Ciara Creminin (2021, 2025) sukupuoliabolitionististen teorioiden mukaan kommunistisessa yhteiskunnassa kaikki ihmiset olisivat feminiinisiä, koska feminiiniseksi määritellyt piirteet edustavat universaalia ihmisyyttä. Sukupuolen lakkauttaminen on siis itse asiassa maskuliinisuuden lakkauttamista, koska kommunistisen yhteiskunnan vaallimat inhimilliset ja elämää ylläpitävät käytännöt, kuten hoiva, välittäminen ja empatia, ovat feminiinisiä (Cremin, 2025). Täten feminiinisyyttä tuottavaa sukupuolityötä voidaan ajatella hyödyllisenä ja rakentavana vallankumoustyönä, kun taas maskuliininen sukupuolityö on luonnollisia taipumuksia vastaan taistelevaa vieraannuttavaa työtä.

Creminin mukaan feminiinisyyden voima, jonka haltuunotto lopulta johtaa maskuliinisuuden kuoleutumiseen. Naiset eivät siis murskaa patriarkaattia kieltäytymällä feminiiniseksi määritellyistä käytännöistä, päin vastoin. Feminiinisyyden voima on levitettävä kaikkien saattaville, ja tällainen solidaarinen, jakava työ ilmentää nimenomaan feminiinistä käytäntöä. Maskuliinisuutta ilmentä-

vien ihmisten laiminlyönti tai vihaaminen puolestaan ylläpitää ja tuottaa patriarkaalisia vastakkainasettelun ja alistamisen käytäntöjä. Feminiininen patriarkaattia vastustava kamppailu rakkauden, vastavuoroisuuden ja hoivan puolesta ulottuu kaikkiin sukupuoliin. Sukupuolta ei voida lakkauttaa, jos hylkäämme miehuutta ilmentävät ihmiset. Sen sijaan pyrkimyksenä on kollektiivinen feminiinisyyden vaaliminen. Järjestelmää hienosäätävän sukupuolireformismien sijaan tarvitaan sukupuolivallankumousta - järjestäytyntä ja strategista taistelua kohti yhteiskuntaa, jonka olosuhteet vaalivat patriarkaattia tarpeettomaksi tekeviä hoivan, vastavuoroisuuden ja autonomian verkkoja.

Lähteet:

Cremin, C. (2021). *The future is feminine: Capitalism and the masculine disorder*. Bloomsbury.

Cremin, C. (2025). *The spectral woman: Transfemininity and the abolition of gender*. Pluto Press.

Lee, R. (2021). *Judith Butler's scientific revolution: Foundations for a transsexual Marxism*. Teoksessa J.J. Gleeson & E. O'Rourke (Toim.), *Transgender Marxism*. Pluto Press.

Juttuvinkki?
Lisättävää?
Korjattavaa?

Ota yhteyttä toimitukseen!
punamusta.liekki@proton.me

TOIMIJUUS HUKASSA?

MÄ HALUAISIN OLLA COOL JA ROHKEA VALLANKUMOUKSELLINEN AKTIVISTI!

MUTTA MUSTA TUNTUU ETTEI MUSTA OLE SIIHEN.

PELKÄÄN IHMISIÄ JA IHMISJOUKKOJA. EN OLE TERÄVÄ ARGUMENTOIMAAN ENKÄ USKALLA SANOA POLIISILLE VASTAAN.

EI HÄTÄÄ!

VALLANKUMOUKSESSA ON PAIKKA JOUKAISALLE! SUN EI TARVITSE OLLA SOSIAALINEN JA KONFRONTATIIVINEN OLLAKSESI VALLANKUMOUKSELLINEN. SUURIN OSA VALLANKUMOUKSELLISESTA TYÖSTÄ ON AIVAN MUUTA KUIN OTSIKOISSA OLEMISTA JA POLIISILLE VITTUILEMISTA.

KUKA TOIMITTAA LENDEN?

LEIPOO PULLAA KAHVILAAN?

TARKASTAA, ONKO TOVERILLA KAIKKI OK?

PIIRTÄÄ MAINOKSIA?

KÄÄNTÄÄ TEKSTEJÄ?

TOTEUTTAA RUOKA-APUA?

OLISITKO

SE SINÄ?

24.5.2026

KORHUKAINEN